

Ondernemen in de zorgsector en BTW

De Belastingdienst heeft veel ondernemers in de zorgsector schrik aangejaagd toen zij begin 2013 bekend maakte dat de btw-vrijstelling was ingetrokken. In de praktijk kwam het er vaak op neer dat ondernemers die 21% BTW voor eigen rekening moesten nemen, dat wil zeggen: 21% minder inkomen op verrichte diensten, een directe dreiging voor de continuïteit van het bedrijf.

Primair standpunt van de Belastingdienst is dat het verlenen van gezondheidskundige diensten door zelfstandigen die factureren aan een ziekenhuis moet worden gezien als het uitlenen van arbeid. Daarom zijn ze btw-plichtig.

Wat zegt de wet?

De Belastingdienst hanteert een aantal regels voor btw-vrijstellingen in de zorg en verzorging. Het gaat om artikel 11 van de Wet Omzetbelasting uit 1968, lid c (ziekenhuisvrijstelling) en lid g (artsenvrijstelling).

Lid c: 'Het verzorgen en het verplegen van in een inrichting opgenomen personen, alsmede handelingen die daarmee nauw samenhangen, waaronder begrepen het verstrekken van spijzen en dranken, geneesmiddelen en verbandmiddelen aan die personen.'

Lid g (artsenvrijstelling): 'vrijgesteld is de gezondheidskundige verzorging van de mens door beoefenaren van een (para) medisch beroep die een op dit beroep gerichte opleiding hebben voltooid waarvoor regels zijn opgesteld volgens de Wet BIG of gezondheidskundige verzorging van de mens door beoefenaren van een (para) medisch beroep waarvoor regels, met inbegrip van kwaliteitseisen betreffende opleiding en beroepsuitoefening, zijn vastgesteld door de minister van VWS en welk beroep is vermeld in een door deze minister bij te houden register, voor zover gezondheidskundige verzorging tot het gebied van deskundigen van dit beroep behoort en onderdeel vormt van de bedoelde opleiding.'

En wat betekent dat in de praktijk?

De formele wettelijke taal betekent in de praktijk het volgende.

Een *eerste onderdeel* betreft de diensten die vallen onder de Wet BIG (Beroepen Individuele Gezondheidszorg): diensten op het vlak van de gezondheidskundige verzorging van de mens door beoefenaren van een medisch of paramedisch beroep die een op dit beroep gerichte opleiding hebben voltooid waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, voor zover deze diensten tot het gebied van deskundigheid van dit beroep behoren en onderdeel vormen van bedoelde opleiding;

Diensten die door tandtechnici als zodanig worden verricht; de leveringen van tandprothesen door tandartsen en tandtechnici; het vervoer van zieken of gewonden met ambulance-automobielen;

Het *tweede deel* gaat over AWBZ; de diensten, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdelen a tot en met e, en h, van het Besluit Zorgaanspraken AWBZ, verleend aan personen ten behoeve van wie in een indicatiebesluit op grond van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten is vastgelegd dat ze op

de in die onderdelen bedoelde zorg zijn aangewezen, alsmede huishoudelijke verzorging, bedoeld in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, verleend aan personen ten behoeve van wie ingevolge die wet vaststaat dat ze op de verzorging zijn aangewezen.

Beide artikelen stellen dus dat de diensten die een zelfstandige aanbiedt op het gebied van medische handelingen en het verlenen van zorg aan mensen die niet zelfredzaam zijn, vrijgesteld zijn van btw.

De afwijkende mening van de Belastingdienst

Op dit moment hanteert de Belastingdienst de stelregel dat, indien u werkt als ZZP'er voor een ziekenhuis of instelling u btw-plichtig bent. De Belastingdienst stelt dat indien u uw arbeid aan een *instelling* ter beschikking stelt u als zzp'er btw-plichtig bent, ongeacht of er zorg aan de patiënt verleend wordt. Dat geldt niet als u rechtstreeks aan de patiënt/cliënt factureert en voldoet aan de beroepseisen. De btw-vrijstelling is hier niet veranderd. Voor het factureren aan een *instelling* bent u wel btw-plichtig.

Bij instellingen moet gedacht worden aan ziekenhuizen, psychiatrische inrichtingen, rust- en verzorgingstehuizen, verzorgingsflats, verpleegtehuizen en internaten.

De discussie over de vrijstellingen

De Belastingdienst vindt, dat bij facturatie via een ziekenhuis of instelling er sprake is van levering van diensten aan het ziekenhuis of instelling.

De rechtbank oordeelde, uiteindelijk in hoger beroep, dat "de diensten van de betreffende zelfstandigen zijn aan te merken als gezondheidskundige verzorging van de mens. Anders dan dat de Belastingdienst meent is daarvoor niet vereist dat sprake is van een zakelijke overeenkomst tussen verpleger en patiënt." Het Hof is voorts van mening dat bij een 'eenpitter' geen sprake kan zijn van het uitlenen van personeel en evenmin van het ter beschikking stellen van arbeid.

De Belastingdienst kan tot 15 november 2013 cassatie gaan bij de Hoge Raad om zich te verzetten tegen de uitspraak van het Hof. Indien de Belastingdienst hiervan afziet zal zij moeten aangeven hoe zij voortaan gaan handhaven en wat er gaat gebeuren met de BTW die door ondernemers in de zorg onterecht zijn betaald.

En als de BTW onterecht is opgelegd?

Voorlopig kunt u nog niets ondernemen en zullen degenen die nu btw-plichtig gesteld, de btw moeten afdragen over het derde kwartaal en hierover een bezwaarschrift moeten sturen.

Een voorbeeldtekst vindt u in Mijn VZZP (downloaden bezwaarschrift BTW).

Indien zou blijken dat de btw-heffing voor ZZP'ers in de zorg onterecht is toegepast geldt het volgende:

AWBZ Zorg (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten)

AWBZ zorgdiensten en huishoudelijke verzorging zoals bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) *zijn vrijgesteld van btw*. Het betreft hier:

Huishoudelijke hulp

Bevordering van zelfredzaamheid

Uitlenen van verpleegartikelen voor lichamelijke aandoening (max. 26 weken)

Kraamzorg (zowel commercieel als niet-commercieel)

Voor de AWBZ-zorg moet de klant aan wie de zorg wordt verleend een indicatiebesluit hebben van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). De aanspraak op Wmo-zorg moet door de gemeente zijn goedgekeurd. AWBZ- of Wmo-zorg wordt voor een aantal uren per dag of week en voor een

bepaalde periode toegewezen. Indien de klant meer zorg inkoop dan is toegewezen, dan is ook die zorg vrijgesteld, mits deze van *dezelfde soort* is en wordt verstrekt *binnen de periode* waarvoor de zorg is toegewezen.

Het Besluit Zorgaanspraken AWBZ is sinds 1 januari 2013 aangepast, de gevolgen voor de btw-vrijstelling zijn echter nog niet verwerkt. Volgens de belastingdienst geldt dezelfde vrijstelling zoals die ook van kracht was voor 1 januari 2013. Dit betekent dat indien uw diensten voor 1 januari 2013 waren vrijgesteld van btw, dit nog steeds geldt.

Alternatieve geneeswijzen die niet onder de Wet BIG vallen zijn niet vrijgesteld van btw.

Houdt u zich als zelfstandige bezig met alternatieve geneeskundige verzorging ook wel niet-reguliere, complementaire of integrale geneeskunde genoemd, dan vallen deze activiteiten buiten de Wet BIG. Dit houdt in dat *niet vrijgesteld* zijn van btw: biologische of natuurlijke geneeskunde, neuraal therapie, regulatietherapie, osteopathie, chiropractie of acupunctuur enz.

Wet BIG

In de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG) is vastgesteld dat beroepen die onder de Wet BIG vallen vrijgesteld zijn van btw. Er gelden de volgende criteria:

De diensten worden verricht door beoefenaren van een beroep waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Wet BIG;

De diensten betreffen de gezondheidskundige verzorging van de mens;

Voor zover de Wet BIG daarin voorziet, zijn de beroepsbeoefenaren in het daartoe gestelde register ingeschreven;

De verrichte diensten behoren tot het deskundigheidsgebied van de betrokken beroepsbeoefenaar en vormen een onderdeel van de BIG-opleiding;

Het gaat om diensten verricht aan de individuele patiënt.

Geregistreerd en niet geregistreerd

De Wet BIG onderscheidt twee categorieën beroepen: artikel 3-beroepen (verplicht BIG-geregistreerd) en artikel 34-beroepen (niet-geregistreerd). Voor beide beroepsgroepen gelden specifieke opleidingen die met een geldig diploma dienen te zijn afgesloten.

Artikel 3: beroepen (BIG-geregistreerd)

Apotheker, arts, fysiotherapeut, gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut, tandarts, verloskundige, verpleegkundige

Niet-BIG geregistreerde beroepen

Met betrekking tot de btw-vrijstelling geldt dit voor ieder beroep dat onder de Wet BIG valt, dus ook voor een niet-geregistreerde die wel onder de Wet BIG valt. Deze beroepen vallen ook onder het medisch tuchtrecht.

Artikel 34: beroepen (BIG-niet geregistreerd)

Apothekersassistent, diëtist, ergotherapeut, huidtherapeut, klinisch fysicus, logopedist, mondhygiënist, oefentherapeut Cesar, oefentherapeut Mensendieck, optometrist, orthoptist, podotherapeut, radiodiagnostisch laborant, radiotherapeutisch laborant, tandprotheticus en verzorgende in de individuele gezondheidszorg (VIG'er).